

Raadsvoorstel

Datum vergadering:	4 juli 2024
Agendapunt:	33
Onderwerp:	Jaarstukken 2023 en Begroting 2025 Gemeenschappelijke Regeling Kleinschalig Collectief Vervoer (GR-KCV)
Portefeuillehouder:	wethouder Marius Tielemans

Heesch, 21 mei 2024

Inleiding

Wat is de aanleiding voor dit advies?

De Gemeenschappelijke Regeling Kleinschalig Collectief Vervoer Brabant Noordoost voert namens deelnemende gemeenten taken uit. De begroting geeft aan welke koers zij hanteert voor 2025 en welke plannen en projecten zij daarvoor wil uitvoeren. Het jaarverslag en de jaarrekening geven aan hoe het jaar 2023 inhoudelijk en financieel verlopen is. Via de zienswijze op de begroting kan de gemeenteraad zijn beleidsmatige en/of financiële aandachtspunten meegeven.

Welk resultaat willen we bereiken?

De GR-KCV wil bereiken dat aanvullende voorzieningen op het reguliere openbaar vervoer behouden blijven. Op deze manier is er altijd een vangnet beschikbaar voor kwetsbare groepen waarvoor geen alternatief vervoer voorhanden is. Door middel van de begroting bereiken we duidelijkheid over de koers die de GR-KCV hanteert en over de plannen en projecten voor 2025. De gemeenteraad kan mede richting geven aan deze inhoudelijke en financiële koers van de GR-KCV.

Drie centrale ambities onderbouwen het werk van de GR-KCV Brabant-Noordoost:

1. Als regionaal samenwerkende gemeenten en provincie de regierol nemen in het ontwikkelen en aansturen van doelgroepenvervoer en kleinschalige mobiliteitsoplossingen;
2. Geen gefragmenteerd doelgroepenbeleid, maar integrale mobiliteitsoplossingen op maat gesneden voor iedere cliënt/reiziger;
3. Maximale flexibiliteit in de organisatie van vervoer om te kunnen anticiperen op nieuwe ontwikkelingen en nieuwe mobiliteitsoplossingen.

De GR-KCV blijft inzetten op het versterken van de interne en externe communicatie richting gemeenten, vervoerders, klanten en de omgeving van de klant door middel van het versturen van nieuwsbrieven, het ontwikkelen en verstrekken van managementrapportages aan de gemeenten en het houden van inloopsprekken.

De GR-KCV biedt de deelnemende gemeenten de kans om zo efficiënt mogelijk met de middelen om te gaan en vernieuwingen op het gebied van beheersbaarheid samen te ontwikkelen. Daarnaast draagt de GR-KCV Brabant Noordoost er met het regiotaxivervoer aan bij dat iedereen, van jong tot oud, in de regio Noordoost-Brabant actief deel kan nemen aan onze samenleving.

Voorstel

1. Kennis te nemen van de jaarrekening 2023 van de Gemeenschappelijke Regeling Kleinschalig Collectief Vervoer;
2. Een positieve zienswijze te geven op de Begroting 2025 van de Gemeenschappelijke Regeling Kleinschalig Collectief Vervoer Brabant Noordoost, waarbij het Algemeen Bestuur wordt gevraagd om de eerder ingediende zienswijze op de kadernota 2025 in acht te blijven nemen.

Argumenten

1.1. De jaarrekening 2023 geeft inzicht in de baten en lasten.

Als gevolg van een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR) per 1 juli 2022 hoeven GR'en de jaarrekening niet meer voor te leggen aan de gemeenteraden voor een zienswijze. Wij leggen deze wel aan uw raad voor zodat u kennis kunt nemen van de uitkomsten van de jaarrekening.

Sinds 2020 is het vervoer afgenomen als gevolg van COVID-19. Ook in 2023 blijft het Wmo-vervoer steken op 79% van het vervoersvolume voor COVID-19. Ten opzichte van 2022 zien we in 2023 een groei in het Wmo-vervoer, maar een daling in het OV-Regiotaxivervoer. Het OV-Regiotaxivervoer lag in 2023 op 62% van het niveau van 2019. Voor het Wmo-vervoer was een groei van 10% ten opzichte van 2022 begroot. Met een stijging van 6% blijven we binnen de begroting. Het OV-Regiotaxivervoer is daarentegen gedaald met 16% ten opzichte van 2022. Deze daling kan voortkomen uit het vaker thuiswerken, maar is moeilijk te verklaren.

De jaarrekening bevat de financiële verantwoording over het jaar 2023. De jaarrekening sluit af met een positief resultaat van € 14.714,-.

De algemene reserve heeft ultimo 2023 een saldo van € 584.666,- (rekening houdend met toevoeging van het positief resultaat 2023 van € 14.714,-). Op basis van de berekende risicowaarde van € 411.077,- komt de ratio op 1,42. Hiermee bevindt de ratio zich 0,02 boven het maximale niveau van 1,40 of terwijl een surplus van € 9.157,-. Gezien de geringe overschrijding wordt er geen uitbetaling gedaan aan de deelnemende gemeenten.

2.1. De begroting past in het bestaande beleid.

De GR-KCV Brabant Noordoost wil zo goed mogelijk vervoer bieden aan verschillende doelgroepen (OV-Regiotaxivervoer en Wmo-vervoer). In deze begroting zijn de voortdurende ontwikkelingen in het vervoer en de organisatie meegenomen. Denk hierbij aan het effect van de vergrijzing, het chauffeurstekort, de verduurzaming van het vervoer en de onzekerheden in de beheersbaarheid van het vervoer. In 2023 hadden we daarnaast te maken met een historisch hoge NEA-index van 13,7%, onder andere als gevolg van stijgende brandstofkosten. Deze hoge NEA-index heeft doorgewerkt in de begroting voor 2025. Voor 2024 is de NEA-index vastgesteld op 3,4%, voor de jaren 2025-2027 wordt gewerkt met een geschatte index van 4%.

De deelnemende gemeenten betalen de kosten voor het operationeel beheer voor de organisatie van het Servicepunt Regiotaxi conform een verdeelsleutel op basis van inwoneraantal. De provincie levert sinds 2023 een vaste bijdrage voor de uitvoering van het OV-regiotaxivervoer. Vanuit een gezamenlijke ambitie met de provincie streven we naar een passend vervoersaanbod voor iedereen, waarbij er ruimte is voor integrale oplossingen zoals bijvoorbeeld een flexibelere indicatiestelling. Op deze manier creëren we een kwalitatief, duurzaam en toekomstbestendig vervoerssysteem, waarin het Wmo-vervoer en OV-Regiotaxivervoer kwalitatief goed en betaalbaar aangeboden kan blijven.

2.2. De begroting is gebaseerd op 110% van het vervoersvolume van 2023.

De begroting richt zich op 2025 en de daaropvolgende jaren. In deze begroting wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de voortdurende veranderende dynamiek en ontwikkelingen in het vervoer. De exploitatiekosten Wmo- en OV-Regiotaxivervoer worden afzonderlijk betaald door de gemeente (Wmo) en de provincie (OV). De begroting geeft inzicht in de exploitatie van het vervoer.

Ondanks het aantrekken van de vervoersvraag, zijn de vervoersvolumes van de afgelopen jaren vanwege COVID-19 niet representatief. Inschatting van de ontwikkeling van het vervoersvolume is lastig, daarom is de begroting 2025 gebaseerd op het vervoersvolume van 2023 vermeerderd met 10% groei. Deze methodiek is in de voorgaande begroting ook gehanteerd.

2.3. De begroting speelt in op ontwikkelingen die van invloed zijn op het vervoer van de GR-KCV Brabant Noordoost.

De vervoerswereld is onderhevig aan veel ontwikkelingen, waar we in de uitvoering van het OV-Regiotaxi en Wmo-vervoer rekening mee houden. De stijgende brandstofkosten en een groot tekort aan chauffeurs spelen hierin een belangrijke rol. Het Servicepunt Regiotaxi en de vervoerders werken nauw samen om hier oplossingen voor te vinden en te zorgen dat reizigers hier zo min mogelijk last van ondervinden.

Per 1-1-2024 is de nieuwe aanbesteding van kracht. Connexxion Taxi Services B.V verzorgt het vervoer in de Regio Brabant Noordoost, in samenwerking met drie lokale onderaannemers (van Driel, de Meierij en Taxi van Helvoort).

2.4. Er is door de raad een amendement aangenomen waarin aandacht wordt gevraagd voor de toekomstige financiële situatie.

De kadernota 2025 is behandeld in de raadsvergadering van 7 maart 2024. De gemeenteraad heeft daarbij een amendement aangenomen (zie hieronder) dat is teruggekoppeld naar de gemeenschappelijke regeling. In dit amendement wordt aan het algemeen bestuur aandacht gevraagd om;

- gezien de verwachting van zwaar financieel weer voor de gemeenten met een kritische blik te kijken naar de begroting 2025 en verder;
- waar mogelijk kosten te besparen (door innovaties) en terughoudend te zijn met nieuwe beleidsvoornemens;
- in geval van nieuw beleid dekking te zoeken binnen de eigen begroting, waarbij de afspraken over loon-/prijsindexatie worden gerespecteerd;
- in bovenstaand licht bezien, de overweging mee te geven om te bezien of een positief jaarrekeningsaldo, waar mogelijk, kan worden terugbetaald aan de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling.

De GR-KCV heeft aangegeven deze zienswijze zo ver als mogelijk op te volgen.

Dit amendement is ook meegenomen in de beoordeling van de begroting 2025.

Risico's

2.1. Het chauffeurstekort legt druk op de uitvoering van het Regiotaxivervoer.

Na het opheffen van de coronamaatregelen is het vervoer weer langzaam op gang gekomen. Het ontstane chauffeurstekort tijdens de coronaperiode legt nog altijd druk op de uitvoering van het Regiotaxivervoer. Daarnaast zijn er capaciteitsproblemen bij het CBR voor het afnemen van praktijkexamens, wat ervoor zorgt dat de instroom van nieuwe chauffeurs moeizaam verloopt.

Het Servicepunt Regiotaxi Noordoost-Brabant voert structureel overleg met de vervoerders over deze capaciteitsuitdagingen. Alle ritten konden in 2023 worden uitgevoerd ondanks het chauffeurstekort. Ritten zijn gecombineerd om toch zoveel mogelijk mensen te vervoeren. Dit heeft invloed gehad op de punctualiteit (91% van de ritten zijn binnen de afgesproken kaders uitgevoerd), maar heeft er wel voor gezorgd dat alle reizigers in de Regio vervoerd konden worden.

2.2. De inschatting van de ontwikkeling van het vervoersvolume blijft uitdagend.

De impact van COVID-19 is op het Wmo-vervoer het grootst geweest. We zien echter dat de vraag naar Wmo-vervoer langzaam weer opkrabbelt. Tussen gemeenten zijn er altijd verschillen

in vervoersvolume en schommelingen in de tijd. De bandbreedte van deze schommelingen is door de pandemie toegenomen. Dit zorgt ervoor dat het moeilijk is om een juiste inschatting te maken van het vervoersvolume. In 2023 was het totale vervoersvolume 79% van het niveau van voor COVID-19. Dit vervoersvolume, vermeerderd met 10%, gebruiken we als basis voor de begroting 2025.

2.3. De demografische ontwikkelingen in de Regio Noordoost-Brabant en de stijgende kosten zorgen voor onzekerheden in de beheersbaarheid van het vervoer.

Het aantal ouderen ten opzichte van de totale bevolkingsomvang neemt toe. De Regio Noordoost-Brabant heeft ten opzichte van Nederland een iets oudere populatie. In vergelijking met de rest van Nederland zijn er in Noordoost-Brabant relatief minder inwoners onder de 40 jaar en meer inwoners boven de 40 jaar. Dit zorgt voor een stijgende vraag naar mobiliteit (Wmo-vervoer).

Deze demografische ontwikkelingen vereisen dat we aandacht blijven houden voor voorliggende voorzieningen, om beheersbaarheid van het Regiotaxivervoer te borgen. Gebruik van het Openbaar Vervoer met de *Voor Elkaar Pas* is hier een voorbeeld van. We zien dat de *Voor Elkaar Pas* in het afgelopen jaar relatief meer gebruikt is (meer ritten en reiskilometers). De *Voor Elkaar Pas* zorgt voor een kostenbesparing in het Wmo-vervoer in de GR-KCV (in 2023 om en nabij €210.000,-). Deze pilot wordt voortgezet in 2024 en 2025.

Kosten en dekking

Resultaat jaarrekening 2023

Het gerealiseerde resultaat vóór bestemming van de GR-KCV over 2023 bedraagt €14.714,- positief. Dit positief saldo wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

Begroting 2025: Organisatiekosten

- De 6 gemeenten dragen zorg voor de organisatiekosten van de Regiotaxi.
- De organisatiekosten voor de zes gemeenten bedragen in 2025 €551.004,-. Een geringe verhoging ten opzichte van de begroting van 2024. Er wordt gewerkt met een geschatte NEA-index van 4%. De afrekensystematiek voor de gemeenten vindt plaats op basis van het inwoneraantal (peildatum 1-1-2023 van het CBS). Voor Bernheze betekent dit een bijdrage voor 2025 van € 47.796,-. In de kadernota 2025 hielden we rekening met deze bijdrage.
- De provincie draagt sinds 2023 volgens een overeengekomen vast bedrag bij aan de organisatiekosten. Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd. Het resterende deel wordt naar rato van het inwoneraantal verdeeld onder de gemeenten. Naar verwachting bedraagt de bijdrage van de provincie in 2025 €66.831,-.

Samenvatting

De GR-KCV Brabant Noordoost is een gemeenschappelijke regeling van 6 gemeenten in Noord-oost-Brabant gericht op het bieden van collectief vraagafhankelijk vervoer. Met deelname aan de Gemeenschappelijke Regeling KCV zorgen we voor kwalitatief goed, veilig, betrouwbaar en betaalbaar doelgroepenvervoer. Inwoners die niet in staat zijn zelf in hun vervoer te voorzien, kunnen gebruik maken van het collectief vraagafhankelijk vervoer en zo alsnog (blijven) deelnemen aan het maatschappelijk leven. Zo houden we onze gemeente bereikbaar en dragen we bij aan het behoud van sociale en vitale kernen.

De totale kosten voor de bedrijfsvoering van de GR-KCV stijgen in 2025 met €29.162,- ten opzichte van de vastgestelde begroting 2024. De kosten voor het Wmo-vervoer dalen per saldo met € 551.057,- ten opzichte van de vastgestelde begroting. Deze daling is het gevolg van het nieuwe vervoerscontract per 1-1-2024.

Begroting 2025: Exploitatiekosten

- De exploitatiekosten van het vervoer worden op basis van het daadwerkelijk gebruik verrekend met de gemeenten en de provincie;
- Voor de jaren 2025-2027 wordt gewerkt met een geschatte NEA-index van 4%.
- Op basis van de gehanteerde uitgangspunten in de voorliggende begroting 2025 bedragen de exploitatiekosten voor het vervoer in 2025 netto € 254.341,-. In de kadernota hielden we rekening met een bedrag van € 256.787,-.

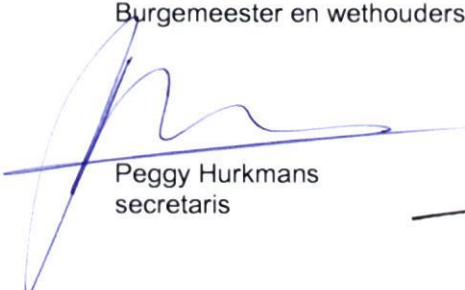
Vervolg

We informeren het Servicepunt Regiotaxi over het door uw raad genomen besluit.

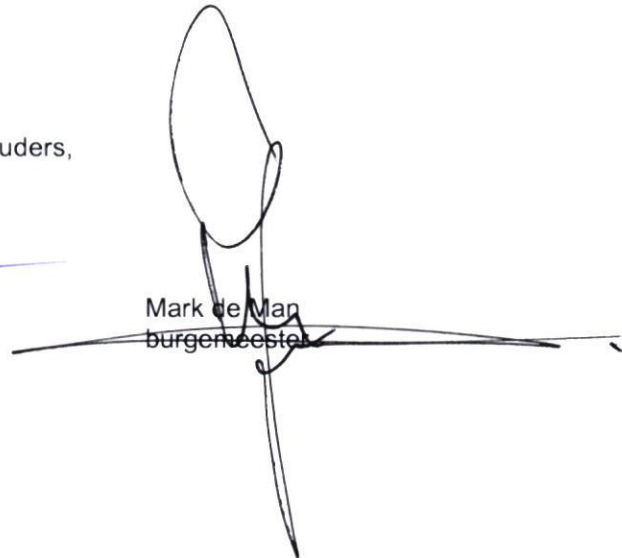
Bijlage(n): De bijlage(n) zijn digitaal beschikbaar.

- Aanbiedingsbrief Begroting 2025 en Jaarstukken 2023
- Bijlage 1, Begroting 2025 GR-KCV Brabant Noordoost-concept
- Bijlage 2, Kadernota 2025 GR-KCV Brabant Noordoost-vastgesteld
- Bijlage 3, Jaarstukken 2023 GR-KCV NOB-concept
- Bijlage 4, Het jaar 2023 in een oogopslag

Burgemeester en wethouders,

Peggy Hurkmans
secretaris

Mark de Man
burgemeester